

Dr. House évet értékel

– Tizenhármas, maga szerint milyen volt 2009? Történt valami lényeges? Cuddy már megint valami felesleges papírmunkával nyaggat.

– H1N1.

– Kicsit bővebben, vagy nem tudna kreatív lenni? Már a csapból is ez folyik. Magának miért fontos ez a vírus, csak nem terhes?

– Nem, csak hetekig tipródtam, hogy beoltassam-e magam, és nem értem, miért problémáztam ezen egyáltalán. Hiteles személyek is nyilatkozták, hogy a vakcinával nincs baj, és azt is tudom, hogy a H1N1-járvány bármikor eldurrulhat, mégsem raktam össze ezt a két dolgot, hagytam, hogy a közhangulat engem is magával sodorjon.

– Milyen közhangulat? Csak nem olvas újságot vagy néz tévét? Minek? Szerintem maga csak szimplán hülye volt. Foreman, be van oltva, vagy maga is gyártott valami bizarr ideológiát?

– Be vagyok, de engem is megzavart, hogy nem tudunk semmit erről az off-shore cégről.

– Mindkettőjüknek teljesen elment az esze?! Maguk nem orvosok? Hogy lehet a gyártót és a termékét összekeverni? Ha van egy szer, ami hatékony, akkor nem mindegy magának, hogy ki a gyár tulajdonosa?! Akkor is nyugodtan meghalhat valaki tüdőgyulladásban, ha személyesen ismeri a tulajt és óriásplakátokon látható a cégkivonat! Az meg, hogy off-shore, nem a maga problémája. Menjen utána az Adó-, vagy a Nemzetbiztonsági Hivatal, de maga ne játszszon Colombót, vagy ha igen, legalább balonkabátot vegyen fel hozzá. Magának az a dolga, hogy a beteg érdekében azt tegye, ami neki a legjobb, ehhez pedig közböcs, hogy ki hol lopja az állam pénzét vagy optimalizál adót. Otthon játsszon üvegsebezsdit, ne a rendelőben! Tizenhármas, volt még valami fontos 2009-ben?

– Áprilistól megváltozott a finanszírozás és eltörölték a TVK-t.

– Ne mondja, hogy ez olyan nagyon érdekelt! Ápriliséig mindent alul-, utána meg mindent túlkódoltunk, de ezenkívül mindent ugyanúgy csináltunk, mint eddig, csak még több beteget láttunk el. Cuddy állandóan nyavalygott, hogy ha ez így megy tovább, nem tudunk operálni, de ki figyel már az ilyesmire. Eddig mindig került valahonnan pénz, és semmi értelme nem volt betartani a szabályokat, mert mindig az járt rosszul, aki becsületesen játszott. Áprilisban nem a finanszírozás változása volt a lényeg, hanem az, hogy már akkor lehetett készülni az őszi nagy balhéra.

– Maga honnan sejtette, hogy baj lesz?

– Nem sejtettem – tudtam! Egyrészt onnan, hogy a minisztérium azt mondta, nem lesz baj. Másrészt mert teljesen egyértelmű és logikus. Forman, magyarazza meg Tizenhármasnak, mert látom, hogy nem érti.

– Az EMAFT*-ból a kórház nem tud megélni, ugyanis a bevételek még a havi fix költségeket sem fedezik, ezért szükség van a lebegő bevételre is. Ez viszont a betegszámmal nő, tehát mindenki jobban jár, ha minél több beteget lát el. De mivel minden kórház ugyanígy gondolkodik, és a lebegő kassza véges, a lebegő terhére lejelentett rengeteg pluszteljesítmény összeadódik, és emiatt az egy betegre jutó bevétel lezuhan. Játékelmélet, első óra első lecke, ha ezt egy harmadéves közgazdászhallgató nem tudja, megbukik.

– Nincsenek közgazdászai a minisztériumnak, hogy ezt levezzék?

– Hogyne lennének, de valamilyen főnök nyilván úgy gondolta, hogy ez az EMAFT egy prima ötlet, és nem mertek vitatkozni vele. Cuddyval is az a baj, hogyha én nem szólnék neki, hogy marhaságokat csinál, akkor senki mástól nem tudná meg. Minden vezetőnek kell, hogy legyen egy udvari bolondja, aki szabadon beszélhet mindenről anélkül, hogy a fejét vennék, mert ha nincs, akkor könnyen tévedhetetlennek képzelné magát. Forman, maga szerint mi történt még 2009-ben? Taub, ne tátogjon, magára is sor kerül.

– A kórházak egységesen léptek fel, és közösen értek el valamit.

– Már az ilyenek is örülni kell? Maga szerint ez olyan nagyon fontos?

– Abszolút! Ez idáig a politika rendkívül hatékonyan játszott a egymás ellen a szereplőket, de most visszakozt kellett fújniuk. Talán sohasem volt még olyan, hogy a kórházigazgatók ne csak a saját intézetükért előszobázzanak és ne egymás hátába vágják a kést. Ehelyett relatíve értelmesen előadták, mit akartak, mennyit és miért. A kormány pedig itta a levét annak, hogy egészen addig még a problémát sem volt hajlandó elismerni, a nagyságát meg pláne nem, következőképpen nem csinált semmit és hagyta a helyzetet a végsőkig kiéleződni. Ekkor már nem arról szólt a történet, hogy lesz egy-két kórház, amelyik csődbe mehet, hanem reális esély volt arra, hogy majdnem az összes bedől. A végén csak lett pluszpénz, elmaradt az éhségstrájk...

– ... pedig én nagyon drukoltam, hogy legyen, sokuknak kifejezetten jól állt volna mínusz néhány kiló. Wilson, mit keresel te itt? Szerintem mi történt 2009-ben? Szorgos kis onkológus népünk győzni fog?

– Felújítanak több centrumot, beszereznek új eszközöket, fejlesztik a diagnosztikát és a terápiát, többmilliárdos forrásbevonás várható, óriási perspektívák nyílnak meg előttünk.

– Ez rendben van, de szerinted csak malterra, téglára és vasra van szükségetek? Van olyan programotok, amelyben nem házat építetek, hanem például valami újat ta-

„Minden vezetőnek kell, hogy legyen egy udvari bolondja, aki szabadon beszélhet mindenről anélkül, hogy a fejét vennék, mert ha nincs, akkor könnyen tévedhetetlennek képzelné magát.”

nultok? Valami nagyon újat, mondjuk, munkaszervezést? Most meg ne sértődj, nemcsak az onkológusok tudnak egyetlen betegből várólistát csinálni, hanem az összes szakma. Hányszor panaszkodtál, hogy hiába léteznek papíron az onko-teamek, a gyakorlatban nem működnek rendesen. A szakmai protokollok sokszor betarthatatlanok, és amelyek betarthatók, azokat sem tartják be. De ezzel sem csak ti vagytok így, hanem mindenki. Sok beteget fektetnek kés alá feleslegesen, és olyanok is végeznek műtéteket, akiknek messze nincs elég tapasztalatuk hozzá. Mi lett például abból a cirkusból, amikor kiderült, hogy olyan kórházakban is operálnak emlőt, ahol a madár sem jár? Mekkora az ajánlott minimális műtétszám, százötven-kétszáz?

– Hetven.

– Csak hetven? Az hetente alig több, mint egy! Jól emlékszem, hogy a kórházak több mint felében még ennél is kevesebbet ope-

ráltak? Lett ennek valami fogantatja? Bezárta őket az ÁNTSZ, vagy nem fizetett nekik az OEP? Mit tudsz róla, hullottak fejek legalább?

– Nem hallottam, hogy bármi történt volna...

– Sejtettem. Taub, maga jön. Mi fontos történt 2009-ben azonkívül, hogy Tizenhármasnak többször volt igaza, mint magának?

– Engem nem érdekelnek ezek a milliárdok, meg a politika, csak dolgozni akarok! Egyetlen olyan eseményre emlékszem, ami fontos lehet. Az orvostanhallgatók és a rezidensek felvonultak, hogy felhívják a figyelmet arra, mennyire kilátástalan a jövőjük.

– Taub, maga nem is olyan idióta. Teljesen igaza van, az tényleg kritikán aluli, ahogy velük bánik a rendszer. A szerencsétleneket senki sem tanítja meg se gyógyítani, se a beteggel bánni. Befifláznak kétméternyi könyvespolcot, visszamondanak ötezer latin kifejezést, de hogy kitől és mikor szerezn-

gyakorlatot, arra mindenki magáról tesz. Kiválóan tudják a szepszis molekuláris mechanizmusát, de vért még nem vettek. Emellett alig van köztük olyan, aki itthon akar maradni, és az a csoda, hogy egyáltalán akad ilyen. Kinn sokkal több pénzt kapnak, de nem csak emiatt mennének. Ott nyúlhatnak beteghez, ott számítanak rájuk, foglalkoznak velük, tanítják és emberszámba veszik őket. Foreman, ki a fene fogja a maga diabéteszét kezelni tizenöt év múlva? Albániából importálunk javasasszonyokat? Cameron, magát még nem is kérdeztem. Mire emlékszik 2009-ből?

– Azt hittem, a miniszter csinál majd valamit, ha már szakértő. Mindegy, hogy mit, de legalább annyit, hogy bevessék a nevét a nagykönyvbe. Amikor a minisztert először kinevezték, szólt a volt OEP-es kollégáinak, hogy vegyék elő a fiókból azokat az anyagokat, amelyeken évekig dolgoztak, de nem volt értelme az addigi miniszterek elé terjeszteni, mert még a problémát sem értették volna meg. Mindenki elővette, leporolta – aztán meg visszavette.

– Már megint túl szőke és naiv volt. Miért hiszi, hogy az Arany János utcából irányítanak bennünket? Hol él maga? Itt mindenről a pártmuftik döntenek, őket pedig a saját hatalmuk megtartásán kívül más nem érdekli. A fröccsözés mellett pedig ahhoz értenek a legjobban, hogyan lehet minél meggyőzőbben visszaállítani az öskaooszt és hosszú mérlegelés után a lehető legrosszabb döntést hozni. Az előző esélyüket elszalasztották – nem kicsit, nagyon. A mostani társaság a vak ló bátorságával nekiment a falnak, és baromira bevverte a fejét. Innentől kezdve pedig hozzá-ne-nyúljunk-mert-baj-lesz-t játszottak, nem csoda, hogy minden maradt a régiiben.

– House, maga szerint volt valami említésre érdemes 2009-ben?

– Az égadta világon semi! Ez az év is olyan volt, mint a többi. A papírhuszárok kardoztak, mi meg csináltuk azt, amit eddig, és majdnem teljesen úgy, ahogy eddig. Az év végére még a pénzt is visszakaptuk, tehát minden ideális ahhoz, hogy jövőre se változzon semmi. Elég bedobnunk ezt a kis pénz, kis gyógyítás – nagy pénz, nagy gyógyítás szöveget, és máris mindenki hasra esik. Amíg a világ világ, mindig ki tudjuk játszani a „beteg érdeke” kártyát. Ameddig olyanok a vezetők, mint amilyenek, és elsősorban a párttagsági és a pártkapcsolatok számítanak, nem pedig a szakértelem és a józan ész, ezt mindig be is fogják venni.

– Tizenhármas! Töltse ki, hogy 2009-ben nem történt semmi, és mindenki menjen dolgozni.